

**ОТЧЕТ ЗА АЕЙНОСТТА НА
АГЕНЦИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ -
СТАРА ЗАГОРА**

ЗА ПЕРИОДА 1 ЯНУАРИ - 31 ДЕКЕМВРИ 2008 ГОДИНА

През 2008 година Агенция за регионално икономическо развитие (АРИР) - Стара Загора продължи активната си и последователна работа за утвърждаване на мястото ѝ в израждащата се система от структури в България, работещи в сферата на регионалното развитие. Другата активно развивана през 2008 г. дейност е полудардизирането на региона и привличане на национални и чужди инвестиции.

В допълнение организацията продължи да работи усилено и в подкрепа на бизнеса и местните общности чрез насърчаване израждането и успешната реализация на ПЧП в различни сфери, и да съдейства на местните власти в стемежа им за постигане на силно и отговорно местно самоуправление, устойчиво местно развитие, създаване на благоприятна бизнес среда, както и за израждането на активно и информирано гражданско общество.

**I. ПОАПОМАГАНЕ НА МАРКИЯ И СРЕДЕН БИЗНЕС ЧРЕЗ
ПРЕАОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ, КОНСУЛТАНТСКИ
И ОФИС УСЛУГИ; ТЪРСЕНЕ НА ПАРТНЬОРСТВА И ПАЗАРИ;
МАРКЕТИНГ; ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ,
ПРЕАОСТАВЯЩИ КРЕДИТИ И ДР.**

Както беше посочено през 2008 г. един от приоритетите в дейността на организацията остана подкрепата на МСП в усилията им да постигнат финансова стабилност, растеж и излизане на международните пазари. През годината непрекъснато се работи за увеличаване броя и качеството на премагарните на бизнеса услуги. Нагрудният опит и знания в резултат на реализираните проекти, перманентното обучение и надграждане капацитета на екипа, както и разширяването на обхвата от консултантите в различни области, привличане за преаоставяне на специализирани услуги, дадоха възможност за разширяване на кръга от клиенти и партньори на организацията. Промената на структурата на системата от преаоставяни услуги, обаче продължава, поради динамиката в търсенето от страна на бизнеса.

1. Информационни услуги

Променит се и "каналите" за връзка с фирмите и предоставяне на информация в резултат на навлизането на информационните технологии и сред средни и арбелен бизнес. Клиентите и партньорите на АРИР достигат все по-често да предоставяват от организацията информация през Интернет и не се налага толкова често да бъдат търсени по телефона или изпращани факсове, дори и индивидуални електронни съобщения. Това променя още повече структурата на формално предоставяните (аресирани към отделна фирма) информационни услуги. В същото време АРИР продаваща да търси и предоставя специализирана информация, заявена като потребност от конкретна фирма – клиент на организацията за пазари, партньори, източници на финансиране, подоходни данъчни схеми, технологии, техника и др.

Тенденцията АРИР да е търсена за предоставяне на информация и консултиране на ученици, студенти и докторанти от страната и чужбина (наши и чужди) при разработване на курсови и дипломни работи, при подготовка на изпити по теми, свързани с местното и регионално развитие и планиране, за Стара Загора и региона или програми и проекти, финансирани със средства на Структурните фондове на ЕС, остава устойчива

2. Консултантски услуги

В рамките на свои проекти и като индивидуална услуга за своите клиенти АРИР предоставя консултации в сферата на общото управление на микро и малки фирми, маркетинг, посредничество при търсене на потенциални партньори, доставчици, партньори и др. Тези услуги се предоставят както от членовете на екипа на организацията, така и от пула от външни консултанти на организацията.

Благодарение на последователните и целенасочени усилия на екипа за повишаване на знанията и компетентностите му и установените трайни партньорски отношения с регионалните офиси на управляващите органи на Оперативните програми бяха консултирани десетки фирми от региона за възможностите им да кандидатстват за финансиране на бизнес-дейностите си по подходи за тех данъчни схеми. Подготвените по програма ФАР проекти на фирмите бяха на 100% финансирани.

Други, подготвени по ОП Конкурентноспособност проектопредложения все още очакват своята оценка от оценителната комисия по схемата.

Източници на финансиране

С настъпналите промени на кредитния пазар в България, възможности за финансиране на дейностите на МСП все повече се свиват и ограничават. Ако до скоро пореди активната банкова политика, бизнесът имаше достъп до достатъчно информация за банковите кредити, пореди които и все по-рядко се обръщаше към консултантите на организацията за съвети и съдействие при подготовка на документи за кандидатстване за такива кредити, то сега и тук настъпва промяна. Повечето банки, опериращи в страната, разработиха и промотираха пакети, кредитирани изпълнението на съ-финансирани по ОП проекти. Условията и изискванията за получаване на кредитиране, обаче, продаващат да бъдат сериозни ограничителни за много малки фирми. Ето защо те търсят анализ на възможностите и именно тук АРИР оказва активна подкрепа на МСП.

Микрофинансиране

АРИР продаваща да поддържа връзка с кредитна кооперация "Начада" и програма "Устой", предоставящи микрокредити за МСП и да актуализира непрекъснато информацията си за промените в условията за финансиране и предлаганите продукти от тези структури.

Донорски програми за МСП, финансирани консултантски услуги, развити на човешките ресурси и инвестиции

Като беше споменато АРИР предоставя информация, насърчава и подкрепя МСП при идентифициране на източници за финансиране на тяхното развитие.

Като допълваща услуга АРИР разработи и управлението и отчитането на проекта или отделни негови дейности. Най-често това са дейностите по организиране и провеждане на тръжни процедури по ПМС 55/12.03.2007 за избор на изпълнителя. Нагрупаият през годините опит позволява на АРИР да изпълнява качествено този вид дейности, които са изцяло нови за МСП и им създават сериозни проблеми и затруднения.

Това познаване на затрудненията и потребностите на МСП, както и наремените и адекватно предоставени услуги завършиха Аргентията като средство за информация и услуги, свързани кандидатстване за финансиране на проекти на програма ФАР и Оперативните програми на ЕС, финансирани както инвестиционни дейности на МСП, така и развити на човешките ресурси - обучени, консултации, увеличаване на заетостта.

Необходимо е да се уточни, че с членството на България в ЕС действително си в страната приключи реална донорска програма за бизнеса, финансирани от ААРР, ДПИД и др.

Така равностойната за 2008 г. е както следва:

Финансираща програма	Услуги	Резултати
Програма ФАР – Инвестиционна грантова схема - 3	1. Предаване на информация – активно и при запитване 2. Разработване на проектни предложения – 1 3. Консултиране разработването на проекти – 5;	1. Консултирани на 25 МСП; 2. 1 финансирано проектно предложение; 3. 3 финансирани проектни предложения;
Програма ФАР – Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта – фаза 3	1. Предаване на информация – активно и при запитване; 2. Разработване на проектни предложения – 2; 3. Управление на проекти	1. Консултирани на 20 МСП; 2. 2 финансирани проектни предложения; 3. Цялостно управление на проектните дейности – 2; организиране и провеждане на връжени процедури – 2;
ОП Конкурентноспособност	1. Предаване на информация – активно и при запитване; 2. Разработване на проектни предложения – 6;	1. Консултирани на 30 МСП; 2. В процес на оценка;

4. Посредничество при намиране на бизнес партньори

Добре поддържаната Интернет страница на АРИР, работата ѝ в мрежа в рамките на Българската асоциация на агенции за регионално развитие и бизнес центровете (ВАРДА), колективен член на Европейската асоциация на агенциите за регионално развитие и надолжното се име на екипа като високо професионален, са довели на непрекъснато увеличаващото се търсене на организационна като посредник за намиране на подходящи бизнес партньори. В отговор на търсенето на подизпълнител или развитие на съвместен

6

бизнес от потенциални и реални инвеститори в региона и чужди фирми, потърсими контакт по Интернет. АРИР прави проучване за подходящи български партньори и разпространява получената информация сред заинтересуваните фирми.

Чрез публикуването на web-страницата на АРИР браншови каталози на фирми от дървопреработвателната и мебелопроизводителната промишленост (секция Бизнеса в региона) се осъществяват ежедневно множество посреднически услуги между фирмите от каталога и фирми от страната и чужбина, които търсят контакт с тях. Подобна е ситуацията и с фирмите от каталога на ХРАНТЕХМАШ – фирми, произвеждащи машини за ХВП.

Предаването на екипа участва в съвместни работни срещи на ръководството на община Стара Загора с представител на дипломатически мисии в страната и потенциални инвеститори. През изминалата 2008 г. са осъществени реални такива срещи, но за съжаление последиците от настъпвателите за бизнеса затруднения в световен мащаб дадоха своето отражение и до редица саека не се стигна.

1. Офис услуги

Структурата и обемът на офис услугите, предоставяни от АРИР продължават да се променят. Твърде ограничени са услугите, предоставяни толкова често преди 7 – 8 години, макар че са случайни или малък брой стари клиенти – микрофирми търсят факс набор на текст, позоваване на електронна поща. Те обикновено са допълвящи същинската услуга. Все още АРИР има известен брой абонати за електронна поща – услуга, останала от времето, когато Интернет доставчиците не предлагат само тази услуга, а малките фирми все още не позоваха всички възможности на Интернет. Много по-често се предоставят под наем презентационна техника, офис пространство, правят се преводи и/или реактиране, бизнес кореспонденция, водене на разговори на чужд език по телефона и др.

II. ОБУЧЕНИЕ

През 2008 г. общият брой на обучението на МСП и други представителни на местните общности не бяха интензивни поради липсата на активно търсене на стандартен тип обучение от една страна и на проекти, финансиращи подобни дейности, по които работи АРИР. Идентифицирана, обаче, бе потребността от адекватно модулно обучение за подготовка, управление и отчитане на проекти с финансиране от ЕСФ. Тази услуга е в процес на подготовка и ще бъде предлагана от средата на 2009 г.

7

организационната има експертно участие в различни работни екипи, съвети и комисии:

- Представителя на АРИР е постоянен член на Комисията по заестост към Областния съвет за развитие на област Стара Загора;
- Представителя на АРИР е постоянен член на Комисията по туризъм към Областния съвет за развитие на област Стара Загора;
- АРИР има свой представител - член на консултативния съвет по туризъм към община Стара Загора;
- Изпълнителният директор на АРИР е член на КС на БАРАД;

И двата проекта, приключили през 2008 г. в партньорство с общините от региона, са насочени към повишаване местния капацитет за местно и регионално развитие.

V. ПРЕСТАВЯНЕ НА РЕГИОНА В СТРАНАТА И ЧУЖБИНА И ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ

АРИР - Стара Загора работи системно за представяне на региона и бизнеса в него и привличане на инвестиции.

В средата на май 2008 г. АРИР организира и провежда конференция с международно участие на тема: *"Изграждане на капацитет за развитие на областта чрез местни партньорски проекти"*, като финал на финансираната ПРОГРАМА ФАР 2004: "Развитие на гражданското общество" проект *"Изграждане на капацитет за създаване на публично-частни партньорства за местно развитие"*. Сред лекторите бяха Джон Бръгър от Изпълнителен директор на Партньорство за заестост, Аьнадоак-Ирландия, Роджър Хорам от ТПП-Единбург, Мария Бурова - заместник кмет на община Раковски, Марина Дамова - експерт "Местно развитие и развитие на селските райони". В рамките на презентациите бяха представени добри практики в европейски и национален аспект.

В края на октомври 2008 г. екип на АРИР участва в юбилейното 30-то издание на търговското издание в Бергамо, Италия. По време на 5 дневното участие екипът проведе срещи с Президента на провинцията и неговият екип, работещ по международното сътрудничество. Бяха установени и контакти с представителите на другите 6 европейски региона, поканени за участие. Бяха разпространени множество рекламни и презентационни материали, представявени от общините в региона.

АРИР съдейства на община Стара Загора и РАО Тракия при организирането и провеждането на Open Day 2008 - дубайското събитие, което се състои в началото на октомври в Стара Загора. За параксното събитие в Брюксел АРИР предостави контактна информация на експерти в областта на тракийското наследство.

АРИР представя много интензивно региона Стара Загора и като информационен център на Европейската комисия при партньорски за мрежата мероприятия и в Интернет - пространството.

Постоянна задача на екипа е да поддържа и обновява Интернет страницата на АРЕНЦИАТА и тази на изградения в рамките на АРИР Регионален център за насърчаване на инвестициите, която е ситуирана много добре в Интернет пространството и е много посещавана от представители на бизнеса от страната и чужбина.

При всички срещи и участия в международни събития, представителите на АРИР представят региона и неговата икономика и активно търсят партньорства за привличане на инвестиции.

VI. СТАРТИРАМИ И РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2008 Г.

1. Европейски информационен център ЕВРОПА ДИРЕКТНО.

Рамковото споразумение с Европейската общност („Общността“), представявяна от Комисията на Европейските общности („Комисията“), представявяна от своя страна за целите на подписване на настоящото рамково споразумение от Представителството на Европейската комисия в България е с 4-годишен мандат.

Общата цел *"Създаване на условия за улеснен достъп на различни групи от обществото до актуална и актуална информация за всички области на дейността на Европейския съюз, свързана с ежедневните дейности на гражданите"* е насочена към изграждането и утвърждаването на постоянен диалог с представителите на тези различни целеви групи на обществения живот - студенти, предприемачи, интелектуалци, земеделци, местни власти, в региона на Стара Загора. Форумираната е в съответствие с целите заложени в Информационната и комуникационна стратегия на ЕС даваща референтната рамка за комуникация с широката публика (COM (2004) 196/20.4.2004) и Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията“. Да общуваме на тема Европа в партньорство““ COM(2007) 568 и Приложение COM(2007) 569. Постигането ѝ ще допринесе за прилагане на местно ниво на информационната и комуникационна политиката на ЕС.

Офисът на АРИР е вече полугарен сред местната обществено-католическа мрежа, където може да се получи обширна и точна информация за ЕС, програмите и проектите. Чрез създаването на Центъра Агенцията ще разшири обхвата и надградя дейностите, като то обособи в самостоятелно звено и офис.

Библиотеката, създадена в рамките на Центъра и обогатена и обновена в мрежата на EUROPE DIRECT продължава да бъде на разположение на гражданите, бизнеса и институциите безплатно. Обменят се информационни материали и литература с Регионалната библиотека в Стара Загора. Уеб-секцията на Центъра ще продължи да бъде обновявана и да дава актуална информация по въпросите на ЕС.

Основен партньор по проекта е община Стара Загора. Общината е сред водещите съ-основатели на Агенцията за регионално икономическо развитие. В продължение на близо 14 години е сред основните и партньори при реализирането на нейни инициативи и проекти.

Община Казанлък, предоставя покритието си за създаването на нисен офис на Центъра.

При предоставянето на услугите екипът на Центъра ще ползва както съществуващият опит на АРИР в организирането на мероприятията и предоставянето и разпространяването на информация, така и този на привличаните асоциирани партньори по проекта. Те, респективно техни представители и членове, ще бъдат включвани в тематични срещи и дискусии, разпространяването на информационни материали, подготовката на отговори, в рамките на техните компетенции и опит, по зададени от посетители въпроси за ЕС.

2. СТРАТЕГУ-ГРАИ: Обучение по стратегическо развитие за малки предприятия, финансиран по програмата Леонардо да Винчи на ЕС

Проектът е с продължителност 24 месеца (ноември 2008 г. – ноември 2010 г.). АРИР е партньор и национален координатор за България, а водеща организация е MERIG, Австрия. Проектът STRATEGU-TRAIN се изпълнява едновременно в шест европейски страни и се явява награждаване на постигнатите резултати по успешно приключилите през 2007 г. TalsSME, финансиран по същата програма.

Проектът цели да разработи учебна програма за обучение в стратегическо развитие на предприятието, базирана на модела, комбиниращ он-лайн и лице-в-лице модули, които да бъде достъпно гъвкава за да посещат потребностите на хората, вземат решения в малките предприятия. Създаването, по време на проект STRATEGU-TRAIN ще бъдат разработени учебна програма, модулно (e) обучение и указания за

преподаватели и обучители, работещи с целевата група при лице-в-лице сесии. Проектът е насочен основно към малки предприятия от всички сектори, въпреки че пилотни тестове в Австрия, България, Ирандана и Гърция ще бъдат концентрирани върху предприятия от сектора на услугите. Основните резултати от фазите проект STRATEGU-TRAIN са:

- **Междудуален анализ:** анализът на потребностите по отношение на стратегическото планиране и управление на иновационни практики в малки и микро-предприятия, във всички страни-участнички, е основата за разработването на модела на обучението и съдържанието.
- **Модел за обучение:** комбиниран модел от модули за обучение на място (лице-в-лице) и за e-обучение ще бъде разработен. Моделът прехваща резултатите от анализа в контекста на обучението.
- **STRATEGU-TRAIN учебна програма:** модулна учебна програма за обучение в стратегическо планиране и допълнителни инструкции за преподавателите на място (лице-в-лице) ще бъдат подготвени.
- **Учебно съдържание:** ще бъдат подготвени учебни материали, включващи различни модули. Те ще могат да бъдат ползвани като цяло или като отделни единични компоненти, насочени към определени специфични потребности. Окончателното учебно съдържание ще бъде достъпно он-лайн (e-обучение) на шест езика на партньорите си организации.
- **Пилотен тест на продукта:** основните продукти, включващи учебна програма, съдържание и инструкции ще бъдат тествани в четири от б-те държави участнички със съдействието на избраните микро и малки предприятия.

3. МЕСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И РАСТЕЖ - обучение за заместник кметове и директори на дирекции от 10-те най-големи общини на Албания, финансиран от WORLD LEARNING, USAID.

В рамките на организираното обучително пътуване бяха посетени общините Стара Загора, Раковски, Панатюрисше, Загора, където бяха проведени срещи с ръководствата им, споделяни добри практики и опит в различни аспекти на местното самоуправление и растеж, обсъдени интересни и за двете страни въпроси. Краткосрочен проект, реализиран през м. юни 2008 г. от екипа и консултантите на АРИР.

VII. УЧАСТИЕ ВЪВ ФОРУМИ, ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ПАРТНЬОРСТВА С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ, МАРКЕТИНГ НА АРИР

АРИР – Стара Загора участва активно както в обществения живот на община Стара Загора, така и в регионални и национални инициативи и форуми, свързани с местното и регионално развитие и подкрепа на бизнеса.

През 2008 г. организацията предоставяше консултации и услуги на АРТИ НПО от региона, учебни заведения и други представителни на общността в региона, например при търсене на финансиращи програми, разработване на проектни предложения.

АРИР – Стара Загора работи активно в рамките на мрежата от агенции за регионално развитие и бизнес центрове в страната (БАРДА).

По преценка на изпълнителния директор на БАРДА АРИР – Стара Загора продължава да е “най-разпознаваемата в Европа организация сред АРР и ВЦ от България”.

VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО УКРЕПВАНЕ

1. Финансова устойчивост на АРИР

През 2008 г. АРИР продължи да работи за стабилност на организацията чрез търсене и разнообразяване източниците на финансиране. Състоянието на АРИР, обаче, продължава да зависи от моментните възможности за привличане на средства чрез проекти или услуги без да има една постоянна финансова база, която да дава сигурност за бъдещите й дейности в подкрепа на общността. Въпреки че през отчетния период организацията имаше приходи от предоставяните на потенциални и реални чужди инвеститори, те не представляват сигурен източник на ежесмесно финансиране, което да осигури възможността организацията да работи спокойно за осъществяване на своите цели в обществена полза. Така единствено сигурни от създаването й до сега са предоставените безвъзмездно офиси от община Стара Загора и покриването на разходите за електроенергия и охрана.

Членският внос, въпреки че е минимален – 100 лв годишно, също не се плаща от членовете на сдружението регулярно.

2. Стажанти, доброволци

През 2008 г. продължи работата на Антоанет Дей – доброволец от кортуса на мира на САЩ в България.

Като всяка година, в офиса на АРИР своя едномесечен стаж проведоха 2 ученици от Търговска гимназия.

14

3. Институционална устойчивост

През м. май 2008 г. се състоя редовното отчетно-изборно събрание на АРИР – Стара Загора. Беше избран нов председател на УС – г-н Велизар Бадабанов, заместник кмет на община Стара Загора. След проведен конкурс през същия месец беше утвърден и избора на новия изпълнителен директор – Румяна Грозева. От структурата на управление на организацията беше премахнат Контролният съвет, който не е задължителен орган на управление на тази организация.

4. Обучение на персонала

При липса възможност, скипът на организацията се обучава в умения и придобива допълнителни знания в основните сфери на своята дейност. За съжаление, това не може да бъде правено систематично и по предвидително наблюдаван път от самата организация поради липса на ресурси за системно и целенасочено обучение. Ито защо АРИР използва всички възможности, предимно тези от партньори и донорски програми като поддържа за откъсване от частните най-подходящите по форма и съдържание обучения.

VIII. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

Годишният финансов отчет на сдружението за 2008 година е изготвен в съответствие с принципите на Учетнодоговни стандарти за МСП, които са приложими за 2008 год. в това число и към датата на баланса-31.12.2008 год.

- Приходите от рекламни/партнирната дейност са 56 хиляди лева.
 - Приходите от рекламни/партнирната дейност са 53 хиляди лева.
 - Приходите от стопанската дейност са 48 хиляди лева.
 - Приходите от стопанската дейност са 45 хиляди лева.
- Финансови резултат за 2008 г. с печатба в размер на 6 хиляди лева.

23.05.2009 г.

Изпълнителен директор

/Румяна Грозева/

15